

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IV kadencja

Druk nr 1439

SPRAWOZDANIE

KOMISJI ADMINISTRACJI I SPRAW WEWNĘTRZNYCH ORAZ KOMISJI
SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I POLITYKI REGIONALNEJ

**o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy
o strażach gminnych oraz niektórych innych
ustaw (druk nr 1031).**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu – skierował w dniu 28 października 2002 r. powyższy projekt ustawy do Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej do pierwszego czytania.

Komisje: Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniach w dniach 17 grudnia 2002 r. oraz 25 marca 2003 r.

wnoszą:

W y s o k i S e j m u c h w a l i ć r a c z y z a ł ą c z o n y p r o j e k t u s t a w y .

Warszawa, dnia 25 marca 2003 r.

Z-ca Przewodniczącego Komisji
Samorządu Terytorialnego
i Polityki Regionalnej

/-/ Jan Kochanowski

Z-ca Przewodniczącego Komisji
Administracji i Spraw
Wewnętrznych

/-/ Bogdan Bujak

Sprawozdawca

/-/ Ryszard Hayn

USTAWA
z dnia   2003 r.

o zmianie ustawy o strażach gminnych oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1.

W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz.U. Nr 123, poz. 779 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 9:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W związku z wykonywaniem swoich zadań straż współpracuje z Policją. W tym celu wójt, burmistrz (prezydent miasta) może zawierać z właściwym terytorialnie komendantem Policji porozumienie określające formy i sposoby współpracy Policji i straży.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres i sposoby współpracy Policji ze strażami, uwzględniając możliwość zawierania porozumień między właściwym terytorialnie komendantem Policji a wójtem, burmistrzem (prezydentem miasta),
- 2) zakres sprawowania przez Komendanta Głównego Policji nadzoru w zakresie fachowym nad działalnością straży, uwzględniając potrzebę zapewnienia stosowania przepisów prawnych dotyczących użycia i przechowywania broni palnej bojowej, środków przymusu bezpośredniego oraz wykonywania przez strażników czynności określonych w ustawie.”;

2) po art. 9 dodaje się art. 9a i 9b w brzmieniu:

„Art. 9a. 1. Straż prowadzi ewidencję etatów, wyposażenia w środki przymusu bezpośredniego oraz wyników działań straży.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, zakres i sposób prowadzenia ewidencji, uwzględniając dane podlegające wpisowi oraz możliwość jej prowadzenia w systemie informatycznym.

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych, ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawę z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.

Art. 9b. Komendanci straży, za pośrednictwem komendanta wojewódzkiego Policji, do dnia 15 lutego każdego roku, składają Komendantowi Głównemu Policji informacje o danych zawartych w ewidencji, o której mowa w art. 9a.”;

3) po art. 10 dodaje się art. 10a w brzmieniu:

„Art. 10a. Straż w celu realizacji ustawowych zadań może przetwarzać dane osobowe, w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 i Nr 153, poz. 1271), bez wiedzy i zgody osoby, której dane te dotyczą, uzyskane:

- 1) w wyniku wykonywania czynności podejmowanych w postępowaniu w sprawach o wykroczenia,
- 2) z rejestrów, ewidencji i zbiorów, do których straż posiada dostęp na podstawie odrębnych przepisów.”;

4) w art. 12:

a) w ust. 1:

- pkt 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5) dokonywania czynności wyjaśniających, kierowania wniosków o ukaranie do sądu, oskarżania przed sądem i wnoszenia środków odwoławczych - w trybie i zakresie określonych w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia,

6) usuwania pojazdów i ich unieruchamiania przez blokowanie kół w przypadkach, zakresie i trybie określonym w przepisach o ruchu drogowym,”

- w pkt 9 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 10-12 w brzmieniu:

„10) przeszukania pomieszczeń i innych miejsc, osoby, jej odzieży lub podręcznych przedmiotów w trybie, zakresie i przypadkach określonych w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia,

11) dokonywania kontroli osobistej i przeglądania podręcznych przedmiotów osoby, w razie istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary, a także w związku z wykonywaniem czynności określonych w pkt 3 i art. 11 pkt 7,

12) obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych.”

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres i sposób wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 3, 8, 9, 11 i 12, uwzględniając potrzebę zapewnienia odpowiedniej skuteczności podejmowanych przez strażnika czynności, a także potrzebę ochrony dóbr osobistych oraz wolności i praw człowieka i obywatela.”;

5) uchyla się art. 13;

6) w art. 14:

a) w ust. 2 pkt 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5) paralizatory elektryczne, na które jest wymagane pozwolenie na broń w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz.U. Nr 53, poz. 549, z 2001 r. Nr 27, poz. 298 oraz z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 117, poz. 1007),

6) ręczne miotacze gazu.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, przypadki, sposoby i tryb użycia przez strażnika środków przymusu bezpośredniego w sposób zapewniający minimalne skutki ich użycia, z uwzględnieniem sposobu dokumentowania faktu ich użycia oraz zakresu udzielania pierwszej pomocy i zapewniania pomocy lekarskiej. Rozporządzenie powinno określić również sposób przechowywania i rejestrowania tych środków.”;

7) w art. 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Straży może być wydane świadectwo broni na zasadach określonych w przepisach art. 29 oraz art. 31 ust. 1 ustawy o broni i amunicji, na broń palną bojową do wykonywania zadań określonych w art. 11 pkt 5 i 9 oraz na paralizatory elektryczne.”;

8) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16. 1. Dopuszczenie strażnika do wykonywania zadań z bronią palną bojową i paralizatorem elektrycznym następuje na wniosek komendanta straży, w drodze decyzji administracyjnej, wydanej przez właściwy organ Policji.

2. W zakresie zasad dopuszczenia strażnika do posiadania broni palnej bojowej i paralizatora elektrycznego, stosuje się przepisy art. 30 ustawy o broni i amunicji.”;

9) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17. Strażnik, o którym mowa w art. 16, na polecenie właściwego komendanta straży, może być wyposażony w broń palną bojową na czas wykonywania zadań określonych w art. 11 pkt 5 i 9.”;

10) art. 18 otrzymuje brzmienie:

„Art. 18. 1. Jeżeli środki przymusu bezpośredniego wymienione w art. 14 ust. 2 okazały się niewystarczające lub ich użycie ze względu na okoliczności danego zdarzenia nie jest możliwe, strażnik ma prawo użycia broni palnej bojowej, przy wykonywaniu zadań określonych w art. 11 pkt 5 i 9:

1) w celu odparcia bezpośredniego i bezprawnego zamachu na życie lub zdrowie strażnika albo innej osoby,

2) przeciwko osobie, która nie zastosowała się do wezwania do natychmiastowego porzucenia broni lub innego niebezpiecznego narzędzia, którego użycie zagraża może życiu lub zdrowiu strażnika albo innej osoby,

3) przeciwko osobie, która usiłuje bezprawnie, przemocą odebrać broń palną bojową strażnikowi,

- 4) w celu odparcia gwałtownego, bezpośredniego i bezprawnego zamachu na konwój ochraniający przedmioty wartościowe lub wartości pieniężne.
2. Użycie broni palnej bojowej powinno następować w sposób wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę osobie, przeciwko której użyto broni i nie może zmierzać do pozbawienia jej życia, a także narażać na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia innych osób.
3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki, tryb i sposób postępowania w przypadku użycia broni palnej bojowej przez strażników, mając na względzie zapewnienie minimalnych skutków jej użycia, a także uwzględniając udokumentowanie przypadku użycia broni palnej bojowej oraz sposób udzielenia pierwszej pomocy i zapewnienia pomocy lekarskiej.
4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki przydziału broni palnej bojowej i amunicji do tej broni oraz warunki przechowywania i ewidencjonowania broni i amunicji przez straż, z uwzględnieniem warunków określonych w przepisach dotyczących broni i amunicji.”;

11) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. Strażnik, który podjął decyzję o użyciu broni palnej bojowej, powinien postępować ze szczególną rozważą, traktując broń jako ostateczny środek działania.”;

12) art. 23 otrzymuje brzmienie:

„Art. 23. W związku z wykonywaniem czynności służbowych strażnik korzysta z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych.”;

13) po art. 24 dodaje się art. 24a w brzmieniu:

- „Art. 24a. 1. Strażnicy oraz osoby ubiegające się o przyjęcie do służby w straży podlegają obowiązkowym badaniom lekarskim i psychologicznym.
2. Minister właściwy do spraw zdrowia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia, zakres, tryb i częstotliwość przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o przyjęcie do służby oraz pełniących służbę w strażach gminnych, a także jednostki uprawnione do przeprowadzania badań. Rozporządzenie powinno zapewnić warunki do prawidłowego stwierdzenia przez lekarza istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania czynności strażnika.”;

14) art. 25 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 25. 1. Strażnika zatrudnia się na czas określony nie dłuższy niż 12 miesięcy, w ramach którego odbywa on szkolenie podstawowe.
2. Zatrudnienie strażnika na czas określony może nastąpić po ukończeniu przez niego z wynikiem pozytywnym szkolenia podstawowego.
  3. W uzasadnionych przypadkach można odstąpić od zatrudnienia strażnika na czas określony, jeżeli posiada on odpowiednie przygotowanie do pracy w straży.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, minimalny zakres programu szkolenia podstawowego strażników gminnych, warunki i zakres udziału Policji w szkoleniu podstawowym, sposób powoływania, skład i tryb działania komisji egzaminacyjnych, kwalifikacje członków komisji, obowiązki przewodniczącego komisji, formę egzaminu oraz organ właściwy do wydania świadectwa złożenia egzaminu i wzór świadectwa. Rozporządzenie powinno uwzględniać potrzebę zapewnienia odpowiedniego poziomu wyszkolenia strażników i jednolitości minimum programowego, zakres wiedzy teoretycznej i praktyki niezbędnej do wykonywania obowiązków strażnika oraz poprawność przebiegu i rzetelność oceny egzaminowanych.”;

15) uchyla się art. 28.

Art. 2.

W ustawie z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz.U. z 2001 r. Nr 87, poz. 960 i Nr 110, poz. 1189 oraz z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 78, poz. 716) w art. 44h w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

- „2) organom Policji, Straży Granicznej, Służbie Więziennej, Wojskowym Służbom Informacyjnym, Żandarmerii Wojskowej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i strażom gminnym (miejskim),”.

Art. 3.

W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58, Nr 19, poz. 185, Nr 74, poz. 676, Nr 81, poz. 731, Nr 113, poz. 984, Nr 115, poz. 996, Nr 153, poz. 1271, Nr 176, poz. 1457 i Nr 200, poz. 1688) w art. 7 w ust. 1 uchyla się pkt 4.

Art. 4.

W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. Nr 98, poz. 602, z późn. zm.)²⁾ wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 6 w ust. 1 po pkt 3b dodaje się pkt 3c w brzmieniu:
„3c) strażnik gminny (miejski),”;
- 2) w art. 80c w ust. 1 po pkt 10 dodaje się pkt 10a w brzmieniu:
„10a) strażom gminnym (miejskim),”;
- 3) w art. 100c w ust. 1 po pkt 8 dodaje się pkt 8a w brzmieniu:
„8a) strażom gminnym (miejskim),”;
- 4) w art. 130a ust. 4 otrzymuje brzmienie:

²⁾ Zmiany ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1997 r. Nr 123, poz. 779 i Nr 160, poz. 1086, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 133, poz. 872, z 1999 r. Nr 106, poz. 1216, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 483 i Nr 53, poz. 649, z 2001 r. Nr 27, poz. 298, Nr 106, poz. 1149, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1371, Nr 129, poz. 1444 i Nr 130, poz. 1452, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 89, poz. 804, Nr 113, poz. 984, Nr 183, poz. 1524, Nr 199, poz. 1671, Nr 216, poz. 1825 i 1826 i Nr 238, poz. 2021 oraz z 2003 r. Nr 7, poz. 79.

„4. Decyzję o przemieszczeniu lub usunięciu pojazdu z drogi podejmuje:

- 1) policjant - w sytuacjach, o których mowa w ust. 1-3,
- 2) strażnik gminny (miejski) - w sytuacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1,
- 3) osoba dowodząca akcją ratowniczą - w sytuacji, o której mowa w ust. 3.”.

Art. 5.

1. Świadczenia ukończenia przeszkolenia podstawowego oraz orzeczenia lekarskie o braku przeciwwskazań do wykonywania prac na określonym stanowisku, wydane na podstawie dotychczasowych przepisów strażnikom lub osobom ubiegającym się o przyjęcie do służby w strażach gminnych, zachowują ważność.
2. Strażnicy, którzy w dniu wejścia w życie ustawy odbywają przeszkolenie podstawowe, kończą je według przepisów dotychczasowych.

Art. 6.

Przepisy wykonawcze, wydane przed dniem wejścia w życie ustawy na podstawie upoważnień zawartych w ustawie powołanej w art. 1 i zmienionych niniejszą ustawą, zachowują moc do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie upoważnień w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 7.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Prof. dr hab. Danuta Hübner

Sekr.Min. DH/1015 / 2003 /DPE-apl

Warszawa, 27 marca 2003r.

**Pan
Andrzej Brachmański
Przewodniczący Komisji
Administracji i Spraw Wewnętrznych
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej**

Opinia do sprawozdania Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o strażach gminnych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1439), z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494), w związku z art. 42 ust. 4 i art. 43 ust. 1 i 3 Regulaminu Sejmu, przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym sprawozdaniem Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (druk nr 1439), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Krzysztof Janik
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji